

nič, kar ni katoliško! Bodi še tako trden, kdor bere nasprotno liste, postane mlačen, hlad in navsezadnje mrzel za naše vzore. Zakaj pa bero nekateri nasprotno liste? Ta bi rad izvedel, kaj pišejo o njem, drugi bi rad slišal oba zvona. Prvemu pravim: če ne boš čital, boš miren, pa jih še podpiraš, da te blati. Drugemu pa: Nikjer zvonovi tako lepo ne pojo, kakor doma. Tvoja dolžnost je pa, paziti tudi, da se ljudstvo ne zastrupi s slabim čitvom. Ne pozabimo pa tudi preblazene Device Marije, ki nam je vzgojila največjega učitelja. Ljubljenec Marijin je naš narod slovenski, k njej ga dovajamo. Nasprotnike posebno peče ime katoliški. Mi smo pa ravno na to ponosni in je hočemo pogumno nositi. Razšli se bomo, s seboj pa vzemimo geslo:

Srce Tebi — premili Stvarnik,
delo pa tebi — narod moj!

Ne da se popisati čustev, ki jih je vzbudil s svojim lepim govorom govornik v srcih zborovalcev. Odobravanja ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Politični ogled.

— **Državni zbor** bo baje sklican čisto gotovo za dan 15. oktobra. Kako negotov je pri enakih poročilih ta „čisto gotovo“, je našim čitateljem znanastvar. Vlada si mora prej zagotoviti, da ima večino, popolnoma slepo vendar ne bo sklicala državnega zbora. Češki Nemci bi bili sicer radi še nadalje pri vladnem koritu, a si zaradi volitev nič prav ne upajo. Tudi iz češkega tabora ne prihajajo za vladna ušesa ugodna poročila. Voditelj skupnega češkega kluba, poslanec Stanjek, razglasa, da bodo Čehi v jeseni nasproti vladi v opozicijo. Kdo bo še potem podpiral vlado? Slovenski liberalci imajo žal samo enega poslanca, in ta je nekoliko prešibek, da bi podprl cel vladni kabinet.

— **Deželni zbori.** Cesar je sklical naslednje deželne zbere za jesensko zasedanje: solnograškega na dan 17. t. m., tirolskega in predarlškega na dan 23., kranskega na dan 24., nižjeavstrijskega na dan 23. t. m. Goriški deželni zbor bo sklican za dan 1. oktobra, da si izvoli deželni odbor. V kratkem bosta imenovana deželni glavar in namestnik. Deželni glavar bo najbrž vodja katoliške italijanske stranke, prošt Fajdusi, namestnik Slovenec dr. Franko.

— **Štajerski Nemci.** Med krščansko-socialno stranko in nemškim centrom, ki jo stranko vodi vitez Pane, se vneto nadaljuje huda časnikarska vojaka. Nadarjeni vodja krščanskih socialcev, knet Hagenhofer, očita Paneu, da se je zvezal z liberalno agrarno stranko. Skrajja je hotel Pane to tajiti, a sedaj je s tajejem ven. Zadnji nedeljo, dne 14. t. m., sta se Pančeva stranka in agrarna stranka združili na skupen program in določili veliko skupno zborovanje za dan 28. septembra v St. Mihaelu na Zgornjem Štajerskem. A tudi med liberalnimi in takozvanimi nemškonalnimi poslanci ni edinosti in sloga. Eni poslanci se držijo lista „Tagespost“, drugi lista „Tagblatt“. Zadnjim se godi bolj slabo. Njih vodja je poslanec Einspinner. Nam Slovincem pa nič ne škodi, ako v nemških političnih taborih ni edinosti.

— **Naša zunanja politika.** V znamenje, da so se naše razmere nasproti Rusiji izboljšale, je odstopil naš poslanik v Petrogradu, grof Turn in na njegovo mesto pride grof Sapary. Ker je Madžar, je pač težko razumeti, ali bo ravno ta mož na pravem mestu. Grof Sapary je bil dosedaj oddelni načelnik v zunanjem ministrstvu. Na njegovo mesto pride prejšnji poslanik v Belgradu, grof Forgač, ki je bil sedaj poslanik v Monakovem. Grof Forgač se je izkazal povsod, kjer je bil, za nesposobnega in nepriljubljenega. Zdaj bo imel odločilno besedo v zunanjem ministrstvu. Govori se še klub uradnemu tajeju, da tudi zunanji minister grof Berthold kmalu odstopi in da pride na njegovo mesto sedanji naš poslanik Mery v Rimu, o katerem gre glas, da je res velesposoben.

— **Nemška bahavost.** Grška kraljeva rodbina je nemškega pokolenja. Sedanji grški kralj Konstantin je še vrhu tega poročen s sestro sedanjega nemškega cesarja Viljema. Sedaj po končani vojski je prišel grški kralj na obiske k svojemu svaku cesarju Viljemu, v zahvalo, da je Nemčija tako vstrajno podpirala Grško proti slovanskim državama Bolgariji in Srbiji. Pri slovesnostih, ki so se vršile povodom tega obiska, se je bahal grški kralj z junaštvom svoje armade, čeprav vsakdo ve, da je bolgarski general Ivanov, ki je vodil proti Grkom trikrat manjšo armado, dobil o grškem junaštvu vse druge pojme, kakor jih sedaj prodaja grški kralj po Nemčiji. Obenem se je grški kralj še polaskal Nemcem, zatrjujoč, da so dosegli Grki le radi tega take uspehe, ker so se učili pri Nemcih. Nemcem in njihovem cesarju je ta hvale čudno dobro djala, kajti pri Turkih se nemški učitelji častniki niso odlikovali. Toda že so se oglasili Francozi, ki očitajo grškemu kralju, da je v Berlinu govoril neresnico, kajti sam dobro ve, da so bili učitelji grške armade Francozi. Nemci so učili le Turke in ti so tudi pokazali, kaj so se naučili pri Nemcih. Bolgari, Srbi in Grki pa so hodili pri Francozih v šolo. Grški ministrski predsednik se je pri francoski vladi že opravičil zaradi nepremišljenih besed, ki jih je njegovemu kralju narekovala grda nemška bahavost.

— **Na Balkanu.** Zmagovalec nosijo visoko glavo in njihove besede so ponosne. Med Bolgarijo in Turčijo pa se vršijo pogajanja zaradi nove meje. Pogajanja so zelo tajna, vendar gotovo napredujejo, ker se

do sedaj niso prekinila. Pri Turkih je zavladata nekoliko večja popustljivost, ker v armadi še vedno niso ponehali boji med mlado- in staroturki. V glavnem vojaškem taboru je prišlo med znanim Enverbegom in generalom Abuk-pašo do tako vročega spopada, da je Abuk-paša potegnil samokres in ustrelil na Enverbega, a ga je le neznatno ranil na roki. Vlada v Carigradu, ko je zaznala za ta dogodek, je ukazala, da se odvzame Abuk-paši meč in samokres ter ga odpeljejo v Carigrad. Toda častniki-pristaši so se zavzeli zanj, ko bi se bil moral ta ukaz izvršiti, in začelo se je streljanje in sabljanje med častniki mlado- in staroturškega mišljenja. Slični pojavi niso dokaz za urejene in zdrave razmere v turški armadi. — Na Bolgarskem vlada kljub veliki nesreči, ki je zadela ta narod, mir in red. Med narodom se je začela agitacija za prestop v katoliško cerkev, ker se pravoslavni cerkvi ne zaupa. Slovinci se dejansko zanimajo za bolgarske razmere s tem, da radi darujemo za katoliške misijone na Balkanu.

— **Protiaustrijske demonstracije v Rimu.** Katoliški telovadci raznih narodov so se šli te dni pokloniti sv. Očetu v Rim. Laški framasoni so pa skočili pokoncu in so hoteli preprečiti vso slavnost. Najhujše se je godilo mali skupini avstrijskih telovadcev. Lahki so jih strahovito zasramovali. Udri so nato pred avstrijsko poslaništvo in divje kričali: „Dol z Avstrijo! Zivio italijanski Trst!“ Policija demonstrantom ni bila kos; še-le poklicano vojaštvo je izpraznilo trg. Zaprli so 50 oseb. To so naši zavezniki!

— **Proti drugovercem.** Rusko pravoslavje se obnaša zelo nestrpno nasproti drugovercem. Poroča se, da se je zadnji čas razpustilo zopet 22 društev. Izmed teh društev jih je 7 katoliških, vsa verskega in dobroteljnega značaja, 11 pa mohamedanskih društev, ki so tudi vsa verskega značaja. Posebno veliko pa znajo pripovedovati o pravoslavni nestrpnosti oni poljski katoliki, ki so prišli ob delitvi Poljske pod rusko carstvo.

— **Angleško zračno brodogradništvo.** Angleška hoče biti prva. Zgraditi bo dala zračno brodogradništvo iz vseh vrst letal in zrakoplovov. Samohidroplanov, ki se bodo dvigali z morja in opazovali sovražnikovo mornarico, bo 200. Zrakoplovi bodo služili za poizvedovanje v daljavah. Vsa letala bodo imela brezžične brzojave, po katerih se bodo dajala poročila admiralu-poveljniku. Več križaric bo imelo hidroplane na krovu. Gradi se za letala posebna vojaška delavnica. To bo grozne vojne v zraku!

— **Japonska proti Kitajski.** Jasno je, da išče Japonska priložnosti, kako bi začela vojsko s Kitajsko. Kitajska ji je ugodila v vseh prepornih točkah, toda japonska javnost je sedaj na svojo vlado huda, češ, da je premalo zahtevala. Japonska čuti v sebi moč mladosti in se pripravlja, da sosednje ozemlje kolikor mogoče spravi pod svojo oblast. Najprej je bila Korea na vrsti, sedaj Kitajska. Tudi Rusija se že oglašča in oznanja pravico do severnega dela Kitajske.

Kolera.

Vedno bližje prihaja kolera našim krajem. Cel Balkan je okužen, okuženih je po kolero mnogo krajev na Ogrskem in Hrvaškem, da, pojavili so se že tudi posamezni slučaj v Galiciji, na Dunaju in na Češkem. Bati se je, da tudi v naših krajih nastopi priateljica smrti — kolera. V naslednjem podamo poročilo o stanju kolere v posameznih deželah po poročilih, ki so došla dne 15. septembra:

C e š k o: Žena višjega okrajnega zdravnika v Tuzli, Galijska, je došla dne 6. t. m. v kopalnico Marijine vari, kjer je nenadoma obolela na kolero. Oddali so jo takoj v bolnišnico za kužne bolezni. Ker je bila zdravniška pomoč takoj pri rokah, se je posrečilo, Galijsko rešiti. Novejša poročila pravijo, da je žena že izven nevarnosti. Namestništvo je izdalo stroge varnostne odredbe.

D u n a j: Žida Pardo so že izpustili iz bolnišnice, ker je popolnoma okreval.

G a l i c i j a: Zdravstveni oddelek notranjega ministrstva na Dunaju poroča, da je izbruhnila kolera tudi v Galiciji, in sicer v vašeh ob ogrski meji. Vasi Oparčac, Oberce in Skole so deloma okužene. Kolera se je prenesla po delavcih iz Ogrske. Umrli je neka kmetica. O številu drugih slučajev se molči.

H r v a š k o: Od 10. do 14. t. se je pojavilo zopet 26 novih slučajev, a smrten ni bil nobeden. V mnogih okrožjih je vlada prepovedala promet s sadjem.

O g r s k o: V Budimpešti in tudi v drugih krajih Ogrske je izbruhnila zadnji čas kolera z vso silo na dan. Dne 11. septembra je v Budimpešti nenadoma obolelo 7 oseb, njim se kljub varnostnim odredbam še vsak čas pridruži po več novih bolnikov. Umrli sta dosedaj 2 osebi. Iz dežele prihajajo vedno pogostejša poročila o kolero. Uradni list javlja skupno z dežele 48 slučajev. Znano je, da so Ogrji zelo nesnažni, glede pitne vode pa sploh niso izbirčni. Pijejo vodo iz Donave in drugih rek, luž, studence pa imajo navadno poleg gnojnic. Vlada je sedaj, ko je že kolera v deželi, prepovedala piti vodo iz Donave in pa smrdljivih studencev, tudi dovoz sadja in živeža iz okuženih krajev, posebno iz Srbije in Rumunije, je prepovedan. V Budimpešti so oblasti zaplenile 1 vagon suhih rib iz Apata in jih dale sežgati.

B o s n a: Kolera pojema. V Gornji Tuzli se nahaja zdaj le 1 bolnik; z dežele pa se poroča, da leži še od prejšnjih bolnikov 22 neozdravljenih. — Novejša poročila pravijo, da je v vasi Kreka blizu Tuzle z nekom mlinu, kjer je pred dnevi neka žena umrla

za kolero, na novo obolelo 5 oseb. Tudi v Breki je na novo obolel nek otrok.

S r b i j a: V okrožjih ob Drini (ob bosanski meji) zbolijo v posameznih vaseh vsak dan na desetine oseb. Posebno hudo divja kolera v Sabacu in Mitrovici. Od 1. do 13. septembra je obolelo na Srbskem 1224, ozdravelo 370, umrlo 277, a bolnih je še 577 oseb. Tako pravi uradno poročilo.

R u m u n i j a: Od 10. do 13. septembra je obolelo na novo 112 oseb, umrlo 46, ozdravelo 15. Posebno hudo divja kolera v mestih Silistria, Sulina in Tyrmagurele. — Od kar je izbruhnila kolera, pa do 14. t. m., je obolelo za njo 1555 oseb, 661 jih je umrlo, med njimi 79 vojakov, 159 bolnikov pa je ozdravelo.

B o l g a r i j a: Najbolj so okuženi okrajji Vidin, Vraca, Plevna in Sistovo. Od 5. do 13. t. m. je na novo obolelo 614 oseb, umrlo jih je 115.

T u r č i j a: Od 1. do 13. septembra obolelo je v Carigradu in okolici 214, umrlo 73 oseb.

R u s i j a: Okužena so okrožja: Odesa, Cherson, Balta, Podolija, Dnjepravsko in tudi Besarabija. Dosedaj je obolelo 2107 oseb, a umrlo 619 oseb. Kolera se je prenesla na Rusko največ po rumunskih potnikih.

Kolero pomnožujejo posebne glivice (bacili), katere se zarijejo v želodec in čreva. Dokler so te glivice še v želodcu, je bolezen še lahko ozdravljiva, kakor hitro pa so se kolerine glivice ukoreninile v čreva, je človek skoro gotovo izgubljen. Zdravniki razločujeta trije vrste obolenja za kolero. Najbolji napad ali prva vrsta kolere se pozna po hudi driski, ki pa se od navadne driske ne da mnogo razločevati. Ljudje, ki so bolj rahle naravi, navadno podležejo že prvotnim napadom, močnejša narava pa kljubuje še do druge ali tretje vrste. Pri drugi vrsti ali stopinji začne človek bruhati iz želodca jedila in kri. V tej srednji stopinji umrje največ ljudi. Pri tretji vrsti se poleg driske in bruhanja pojavi še strjenje krvi, žila začnejo le po redkoma biti, voda se zapira, krč se loteva celega života in po hudih mukah bolnik umre. Največ žrtev zahteva kolera pri ljudeh med 30. in 40. leti, a med ženskimi in moškimi spolom ne dela kolera nobene razločka.

Navadno se kolera nalezje po glivicah (baciilih) v straniščih ali drugih javnih prostorih, n. pr. če se takoj vsedeš na sedež, kjer je sedel človek, ki je bolan na kolero, je lahko mogoče, da se je tudi ti nalezil. Lahko pa se nalezješ kolero tudi, če piješ slabo vodo, zavziješ gnilo ali nezrelo sadje, spiš v neprečiščenih prenočiščih ali delaš v bližini, kjer zastaja voda iz stranišč. Kolero pa posebno pospešuje nesnaga. Ker med obolelimi za kolero umrje navadno 60%, je povsod, kjer se kolera pojavi, če tudi v najmanjšem obsegu, treba stroge previdnosti. Ker je slaba pitna voda najboljši prenašalec kolere, se priporoča, da skrbijo gospodarji, da bodo studenci snažni, da se ne steka v studence razna nesnaga, ali pa celo voda iz perilišč. Posebno skrb se naj obrača tudi na stranišča. Snaga naj bo tudi tukaj na svojem mestu. Gospodarji naj skrbijo, da se zbirajo odpadki v globoki jami. Posebno pa naj skrbijo za snago v straniščih gostilničarji, kjer se shajajo razni potniki! Gospodinjje pa naj skrbijo za snago stanovanj in perila.

Ako se prikaže pri kaki osebi sumljivi znak kolere — huda driska, naj se takoj pokliče zdravnik. Vlada odredi povsod, kjer se pokaže kak sumljivi slučaj, takoj stroge varnostne odredbe, da se nevarna kuga ne razširi. Tem naredbam se je treba že z oziranjem na lastno korist brezpogojno pokoriti in navodila izvajati.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 21. nedelja: 19. po Binkostih; Matej, apostol.
- 22. ponedeljek: Mavricij in tovariši, mučenci, Emeran, škof.
- 23. torek: Tekla, devica in mučenica; Lin, papež.
- 24. sredo: Marija Devica, reš. ujetnikov; Gerhard, škof.
- 25. četrtek: Kleofa, spoznavalec; Firmin, škof.
- 26. petek: Ciprijan in Justina, muč.
- 27. sobota: Kozma in Damijan, mučenika; Kaj, škof.

* **Duhovniška vest.** P. Blaž Seme, kaplan in slovenski spovednik v Marlinem Celju, je premeščen v Allenc.

Iz sodnijsko-pisarniške službe. Sodnijski kancelist Franc Flux v Gornjemgradu je imenovan za oficijala.

* **Občni zbor Slovenske Straže** bo dne 12. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne na Jesenicah. Štajerske podružnice, skrbite, da boste vse zastopane!

* **Naš cesar prvič pri armadi.** Iz dnevnika pokojnega cesarjevega vzgojitelja, grofa Coroninija, ki leži zakopan v Šempetru na Goriškem, priobčuje list „Österr. Rundschau“ par podatkov, kako je takrat 14letni nadvojvoda Franc Josip dne 10. oktobra 1844. nadzoroval prvič svoj dragonski polk št. 11.

* **Našim dopisnikom.** Pišite 1. s črnilom. Urednik vam bo hvaležen, ker ne bo izgubil vida pri čitanju in popravljanju in črkostave vas bo hvalil; 2. samo na eno stran; 3. razločno; 4. z velikimi črkami; 5. kratko; 6. zmeraj kaj novega in zanimivega; 7. ne pišite malenkostnih dopisov; 8. dajte dovolj znamk za kuverte; na pismo do 20 gramov je treba prilepiti znamko za 10 vin., čez 20 gramov pa 20 vin. Ako nimate tehtnice za pisma doma, pa vprašajte na pošti! 9. Poročajte zmeraj svoje pravo ime uredni-

štvu. „Slovenski Gospodar“ ima 15.000 naročnikov; ozirajte se na to in ne jezite se na uredništvo, če včasih malenkostni dopisi, ki piti 50 bralcev lista ne zanimajo, izginejo v uredniškem košu. Tako boste urednikom in črkostavcem delali veselje in jim vsaj za par let podaljšali življenje!

*** Iz šole.** Začasni učitelj na Dobrni, Janez Zagaz, je imenovan za stalnega istotam; začasna učiteljica v St. Pavlu pri Preboldu, Hildegarda Sadnik, za stalno istotam; začasni učitelj v Trbovljah, K. Omerzu, za stalnega istotam; začasna učiteljica na Vranskem, Amalija Jezovšek, za stalno učiteljico v Grižah; stalni učitelj v St. Vidu pri Ptuj, Karl Sorrec, za nadučitelja v Selah; stalni učitelj v Cirkovcah, Karl Planer, za učitelja v Rečici; začasni učitelj v Ljutomeru, Janez Baukar, za stalnega istotam; stalna učiteljica na Teharjih, Viktorija Flere-Kosi, na Letuš; svoji mesti sta menjali stalni učiteljici Terezija Cvar v Dramljah in Terezija Jelovšek-Hiti na Bizelskem. Iz službe izstopi stalna učiteljica v Letušu, Frida Zmerzlikar. V stalni pokoj stopita učiteljica M. Ferline v Smarju pri Jelšah in učitelj Boštjan Krajnc v Ptuj. Učiteljici ročnih del v Laškem, Ani Aman, in Boštjanu Krajncu v Ptuj, je izrekel deželni šolski svet priznanje za dolgoletno zvesto službovanje.

*** Družba sv. Mohorja.** Družba sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar že pričela razpošiljati družbene knjige za leto 1913. Cenjeni udje prejmejo letos naslednji književni dar: 1. Koledar za l. 1914. 2. Pravljice. Spisali Utva in Mira. 3. Mlada Breda. Povest. 4. Zgodovina slovenskega naroda. 3. zvezek. 5. V tem znamenju boš zmagal. Zgodovinske slike iz prihrščanskih stoletij. Spisal dr. J. E. Zore. 6. Krščanska mati. Nauki in molitve krščanskim materam. Stavil J. M. Seigerschwied. 7. Zorislava. To je 7. knjiga za tiste, ki nočejo molitvenika. Letošnje knjige se bodo razposlale po sledečem redu: 1. Amerika, Afrika in Azija. 2. Krška škofija. 3. Razni kraji. 4. Ljubljanska škofija. 5. Goriška nadškofija. 6. Tržaško-koprška škofija. 7. Lavantinska škofija.

*** Katoliško tiskovno društvo v Mariboru** je imelo dne 15. t. m. svoj občni zbor. O delovanju in stanju društva sta poročala ravnatelj dr. Jerovšek in tajnik dr. Lukman. Občni zbor je vodil predsednik kanonik dr. Matek. Odbor je je izvolil stari.

*** Mladeniči, vojaki-novinci!** Kmalu pride zopet čas, ko bode naš presvitli cesar marsikaterega mladeniča iz vrst naših organizacij poklical pod orožje. Vsaka država, ki hoče varovati svoje pravice in svetinje domovine, rabi vojaštvo. Marsikateri mladenič bo moral zapustiti svojega dragega očeta in mamico. Vojaki-mladeniči! Sveta, častna dolžnost je, posvetiti domovini svoje najboljše mladostne moči. Niste vi prvi, ki vas čakajo te dolžnosti, ampak tisoči in tisoči so jih že pred vami izpolnjevali, zavedajoč se svoje svete naloge. Vsak stan ima svoje veselje in vsak stan tudi svoje težave. Vživaj, kar ti je Bog naklonil, pogrešaj, česar nimaš, pravi stari izrek. Naravno je, da vojaški stan ni vedno prijeten, posebno v začetku ne, dokler se vojak ne privadi. Da je lepše doma, to je umevno. Vojasnice ni mesto za zabave in razveseljevanje, temveč celo zdravišče za mnoge svojeglave neže. Vojasnice je šola utrjevanja, kjer se morata te lo in duh pripraviti za slučaj vojske. Zato pa, dragi mladeniči, priporočam vam 4 glavne točke: pokorščina je neizogibna pri vojaki, vestno izpolnjevanje dolžnosti, potem pa vera in molitev. Vera in molitev, to je pa največja opora za mladeniča pri vojaki. Kajti kdor na to pozabi, ta je izgubljen za svojo večno srečo. Da ostanete zvesti svoji veri in mili slovenski domovini vam želi — A. B., štajerski rojak iz Koroškega.

*** Mladim vojakom,** ki bodo skoro šli služiti cesarja, priporočamo, da si kupijo v Cirilovi tiskarni v Mariboru knjigo: „Krščanski vojak“, ki obsega krasne nauke za mladeniče-vojake. Slovenski mladenič, naroči si jo! En komad stane broširan 80 vin., trdno vezan 1 K 20 vin.

*** Zdaj prihajajo...** Te dni so zopet oživele naše mariborske ulice. Dijaštvo je prišlo nazaj in dalo našemu mestu prijaznejše lice. Z dijakov so prišli stariši, le da jim zberejo stanovanja, potem se zopet vrnejo. Na mladih dijaških obrazih je brezskrbnost in radost, na obrazih starišev resnost in skrb, kakršno rodi ona velika, neizmerna ljubezen starišev do svojih otrok, pred katero se vsi klanjamo, ki jo poznamo. Kako ljubezni polno in vendar tudi boječe se ozirata oče in mati na svojega sina, v njih pogledu počiva težko vprašanje: Kaj bo iz tebe? Pridnega in poštenega so dali stariši svojega fanta v mesto, sedaj jim v strahu trepete srce, da se jim pokvari in zgreši pravo pot. Ljubi Bog, izpolni vroče želje skrbnih starišev in spremljaj s svojim blagoslovom slovensko dijaštvo.

*** Bolgari za prestop v katoliško cerkev.** Neki nemški časopis poroča iz Sofije, da se je ondi razvila močna struja, ki dela na to, da raztrga Bolgarija vse vezi z vzhodno cerkvijo in prestopi k rimsko-katoliški cerkvi. Zlasti so se oprijeli te misli macedonski Bolgari, ki upajo na ta način preprečiti raznarodovanje. Sedaj se je za stvar zavzelo tudi dnevno časopisje, ki pozivlja javnost in duhovščino, da zastavi vse svoje moči v to, da se bolgarska cerkev odreče pravoslavlju in prizna Rim, ki bi Bolgare z odprtimi rokami sprejel.

*** Súdmarka preko avstrijskih mej.** Letos je zborovala Súdmarka v Inomostu, ob sklepu pa so se peljali zborovalci v Monakovo na Nemško. Naši Nemci so tam na posebnem zborovanju prosili rajhovski

Nemce, da naj pomagajo izpodriniti Slovence z njihovih posestev. Zborovanje se je sklenilo s pesmijo: Nemčija, Nemčija, čez vse! Pri nas pa so hoteli zapirati ljudi, ko so nekateri Slovenci prosto dajali duška svojemu veselju, da je slovansko orožje na Balkanu zmagovalo nad Turki. Slovenci molčimo, a ne pozabimo te dvojne mere nikdar!

*** 30letnica hrvaškega jezika v istrskem dež. zboru.** Te dni je poteklo 30 let, odkar se je v istrskem deželnem zboru izpregovorila prva hrvaška beseda. Bil je dr. Matko Laginja, ki se je kot prvi v hrvaščini oglašil proti krivicam, ki so se ob tedanjih volitvah godile pod italijansko krutovlado hrvaškemu narodu.

*** Ne pravdajte se!** Pravde zaradi poti so požrle našim kmetom že mnogo časa in denarja. Neko tako kmečko pravdo je pred kratkim imelo v rokah najvišje sodišče, ker se niso prej poravnali. Stvar je tale: Neki kmet je vozil listje in drva iz svojega gozda čez senošet svojega sosedu, ki mu je dal za to dovoljenje. Sosed pa je senošet prodal in novi lastnik je kmetiču zaprl pot. Kmetič je šel tožiti, češ, da on ima pravico voziti tam, ker mu je prejšnji lastnik dovolil. Toda prva sodnija je dala novemu gospodarju prav in kmetič ni smel več voziti čez senošet. V drugi instanci je pa kmetič pravdo dobil, a v tretji so potrdili razsodbo prvega sodnika in kmetič je zavrnil svojo pravdo. S tem da je prvi posestnik prodal svojo senošet, je izgubil kmetič od njega mu dano dovoljenje za vožnjo. Sodnijski stroški te dolgotrajne pravde znašajo, kakor poročajo nemški listi, veliko svoto 3850 kron. Ali ni škoda denarja?

*** Avstrijska razredna loterija.** Dne 1. septembra je začelo glavno ravnateljstvo državnih loterij izdajati srečke I. razreda avstrijske razredne loterije. Od 100.000 srečk jih je 2000 celih, 18.000 četrtinskih, ostanek pa osminkih. Cele srečke imajo večjo obliko, nekatere tako kakor 100kronski bankovci. Temeljna barva celih srečk je rumena, četrtinskih rožasta in osminkih vijoličasta; na sredi je avstrijski grb. Barva okvirja, ki obdaja črno tiskano nemško besedilo, je pri vseh srečkah I. razreda rujava; v isti barvi je tudi tiskano besedilo v osmih avstrijskih deželnih jezikih na zadnji strani. Barve okvirja bodo pri posameznih razredih: rujava, modra, olivnata, vijoličasta in rdeča. Cele srečke imajo napis: „Los“, delne pa: „Ein Viertel Los“ in „Ein Achtel Los“. Pod besedilom na sprednji strani se nahaja na desni posnet podpis glavnega ravnatelja državnih loterij, dr. pl. Neupauerja, na levi pa pečat poslovalnice, ki oddaja srečke, s posnetim podpisom njenega lastnika ali voditelja; srečka je le veljavna, če ima ta pečat.

*** Iz drvarja študent.** Na graškemmoškem učiteljskem se je prijavil letos k izpitu tudi prav koščat in okoren mladenič že starejših let ter prosil za vstop. Fanta so vsi začudeno gledali, ko je povedal, da je navaden drvar. Toda znal je pa dobro in sprejel so ga — za učenčka. Resne volje je pač treba, da se loti človek kaj takega!

*** Slovenski vojaki v Albaniji.** V Skadru tvorijo avstrijsko posadko vojaki našega slovenskega štajerskega infanterijskega polka št. 87. Očividci trdijo, da so to najlepši in najpostavnejši fantje v Skadru. Sedaj morajo še drugi slovenski mladeniči v Albanijo. Minulo soboto je pod vodstvom nadporočnika A. Martina iz Belovara odpotoval voj 60 moč 97. pešpolka, ki so namenjeni za varnost komisije, ki ima urediti severne in vzhodne albanske meje. V južno Albanijo je v isto svrhu prispela italijanska vojaška četa.

*** Veliki manevri.** Ta teden se vršijo na Češkem okoli mesta Tabor veliki manevri, katerih se udeležuje tudi prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Kot nasprotnika si stojita nasproti general Auenberg, prejšnji vojni minister, in general Brudermann.

*** Kontrolni zbori za to leto odpadejo.**

*** Vojevoda Putnik na Štajerskem.** Minister notranjih zadev in načelnik generalnega štaba srbske armade, vojvoda Putnik, sta se odpeljala v kopališče Glajhenberg na Štajerskem, da se tam nekoliko oddahne. Vojvoda Putnik je napravil načrte za vojsko na Balkanu in tudi vsi srbsko vojsko vodil.

*** Proti beguncem.** V zadnjih letih je opazilo avstrijsko vojno ministrstvo, da se vsako leto izseljuje veliko število mladeničev iz Galicije, ki so bili potrjeni v vojske. Zato se je uvedla stroga preiskava proti mnogim izseljeniškim agentom. Policija v Krakovem je te dni ustavila na kolodvoru 1100 mladeničev iz Avstrije in 400 iz Ogrske, ki so se hoteli z izseljevanjem odtegniti vojaški službi. Večina teh je bila židov in Madžarov. Vojno ministrstvo je izdalo ponovno stroge odredbe proti beguncem, ki se hočejo odtegniti vojaški službi. Slovenski mladenič, ne uhajaj! Bodi pomen, če si klican v cesarsko službo!

*** Trgatev v Italiji.** Na splošno se računi letos v Italiji na dosti bogatejšo trgatev kakor je bila lani. Lansko leto je pridelala Italija skupno 44 milijonov hektolitrov vina. Za letos se računi najmanj na okroglih 56 milijonov hektolitrov. Seveda ti računi niso še sklenjeni, ker predno pride obili pridelek pod streho, ga lahko zadene še marsikatera neugoda.

*** Tržno poročilo.** Cena slivam je zopet malo poskočila. Večinoma se plačuje za 1 kg po 14 vin, ali za 1 štartinjak 46—48 K. Skoro enaka cena velja za jabolka. — Na Dunaju in v Gradcu je cena živini skoro ista kot prejšnji teden. Z domačih sejmov pa nam dohajajo poročila, da cena neprestano pada. Tako nam poroča prijatelj iz kozjanskega okraja, da se je v ponedeljek, dne 15. t. m., na sejmu na Planini

plačevalo za lepe vole samo po 70—80 K 100 kg žive teže, po nekod pa so cene še slabše. Cena je šla sedaj že do skrajnosti navzdol in se pričakuje, da bo odlej šla cena zopet naprej. — Tovarnarji so zvišali ceno bakru za 2%. — Cena letošnjemu vinskemu mostu bo najbrž precej visoka. Vino utegne biti izborno. Vinogradniki, bodite previdni pri predprodaji!

*** Domoljubni pevec.** V Cirilovi tiskarni v Mariboru je izšla knjižica „Domoljubni pevec“, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi. Cena 1 izvodu 40 vin.

*** Za vsako naše društvo in družbo,** za vsako našo šolo, za vsako naše županstvo in pisarno, za vsak naš dom naročite v trajen spomin posvetitve ljudstva Brevmadežni ob priliki katoliškega shoda, veliko trobarvno podobo Brezmadežne z besedilom posvetitve. Cena veliki umetniški podobi skupno s poštnino samo 1 K. Naročite več podob skupaj. Naročila sprejema pisarna katoliškega shoda v Ljubljani, Ljudski Dom! Prodajajo se pa tudi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v trgovini Goričar & Leskovšek, Celje.

*** Slabe letine kmetovalcev lahko prepreči.** V praksi se je izkazalo, da so zimske setve, ki so se krepko gnojile s Tomaževo žlindro, mnogo boljše prezimile, sploh da so se bolj upirale slabemu vremenu in škodljivcem. Poleg hlevskega gnoja je gnojenje s Tomaževo žlindro k jesenskim setvam v razmerju 400 kg za hektar za dosedaj najvišjih dohodkov izredne važnosti. Brez gnojenja s hlevskim gnojem se bo dodatek Tomaževe žlindre na 500—600 kg zvišalo; ob enem pa se bo dalo primerno gnojenje dušika in kalija.

*** Oddaja sadnih dreves.** Iz deželnih drevesnic se bo oddalo letos 38.000 komadov sadnih dreves štajerskim posestnikom. Podrobno v današnjem razglasu.

*** Družnina pr-tika** se dobi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Nesreče.

Nesreča pri električnih zgradbah v Fali.

Fala, 13. sept.

Včera, dne 12. t. m., se je med 11. in 12. kro predpolodne pripetila tukaj pri električnih napravah velika nesreča. Pri gradbi nekega odra za montiranje in spravljanje prvega zajeza na desnem bregu, se je ogródje nenadoma porušilo in je podklopalo pod seboj osem delavcev. Okrog 12 drugih delavcev, ki so tudi delali na onem odru, se je še lahko rešilo. Od onih osem delavcev jih je bilo pet težko poškodovanih in sicer: Jožef Hörner, kateremu je zlomilo levo nogo, Simonu Svoršniku je hudo poškodovalo levo nogo, Karol Strohmaier je zadobil težke notranje poškodbe, Karolu Straussu je poškodovalo roko in nogo in istotako Antonu Polančiču. Vsi ti se nahajajo v mariborski bolnišnici. Polančič je doma iz Rošpaha, Svoršnik iz Zg. Boča.

O vzroku te nesreče krožijo različne vesti. Upamo, da bo oblast natančno preiskala zadevo in poklicala krivca, da se bo zagovarjal.

Nesreča na mariborski postaji.

Nesreča sledi nesreči. V petek nesreča na Fali, dne 14. t. m. nesreča na mariborski postaji. Ta nesreča je sicer minila brez občutnejše telesne poškodbe katerega človeka, vendar je pa materijalna škoda precejšnja. Nesreča se je zgodila tako-le: Ko je vozil ob 4.20 popoldne proti postaji vsakdanji redni osebni vlak iz Gradača, je zapustil postajo neki tovorni vlak. Pod prehodom ob zgornjem delu postaje, ki pelje proti vili Alwies, sta se vlaka srečala. K nesreči je pa osebni vlak privedel do premikališča še predno je zavozil tovorni vlak z vsemi svojimi vozovi na izhodni tir. Tako se je zgodilo, da je stroj osebne vlaka zavozil v zadnje vozove tovornega vlaka, katerega je potiskal neki stroj. Dva prazna vozova sta bila razbita, tretji, zadnji pred strojem, obložen z žitnimi vrečami, je pa vsled trčenja skočil iz tira. Osebni vlak, katerega stroj je seveda tudi precej trpel, ni mogel naprej. Potniki so morali izstopiti in so šli peš na kolodvor. Tudi razbite vozove tovornega vlaka so spravili proč. Največ časa je še trajalo, da so spravili omenjeni naloženi tovorni voz zopet na tir. Se brzovlak, ki pripelje okrog petih v Maribor, ni mogel takoj na postajo. Čakal pa ni dolgo in promet je bil zopet urejen.

Težje ranjen pri nesreči ni bil nihče, samo male praske in male bunke so dobili nekateri potniki vsled sunka, ki ga je povzročilo trčenje.

Kakor pravijo, se je nesreča 'pripetila', ker je kazalo železniško znamenje na „odprto“, a je bilo to prežgodaj, ker tovorni vlak še ni odpeljal.

Grozna noč na morju.

Dne 7. septembra popoldne se je odpravilo 7 mladeničev iz Devina na Goriškem z barčico na ples k Sv. Križu. Vesljali so za obrežjem mimo Sesljana, a daleč pod Sesljan si niso upali, kajti bližala se je huda ura. Obrnili so torej čoln in veslali nazaj. Morje pa je postalo nevarno in stemnilo se je že tudi popolnoma. Bili so v velikem strahu in nevarnosti, zlasti ker so trepetaje opazili, da jih nese vedno dalje od obrežja. Že kake 4 ure so se borili z viharjem, ko so jim valovi naenkrat preplavili ladjico. Bili so natenkrat vsi v vodi. Eni so skušali s plavanjem doseči pol kilometra oddaljeno obrežje, drugi pa so se krčevito držali za rob prevrnjenega čolna in so klicali na pomoč. Na obrežje pa je prispel le Herminij Zuliani po 2 urah obupnega boja z morjem, dočim so se vsi drugi morali vrniti in se oprijeti prevrnjenega čolna. Slaba bi bila z mladimi izletniki, da ni čul njih onemoglega vpitja finančni stražnik iz Devina, ki je bil slučajno v službi blizu devinskega pristana. Mož je takoj tekel po pomoč, a ker je bilo že polnoči, je komaj našel 2 moža na cesti, ki sta odpela prvo barko, s katero sta odjadrala v smer, od koder je prihajalo

vpitje. Na razburkanem morju so rešitelji res našli obupane mladeniče in jih rešili.

Dekle utouilo.

V ponedeljek, dne 8. septembra, se je šla kopat v Sočo 17letna šivilja Ivana Primožič iz Pevme. Pograbil jo je krč in izginila je v vodi. Potegnili so jo iz vode in jo skušali oživiti. Že je odprla oči, a tedaj je prišel konjedec in je s prenaglim ravnanjem vse prejšnje delo pokvaril. Deklice ni bilo več mogoče vzbuditi k življenju.

Smrtna nesreča pri vojaških vajah.

Okrog Št. Petra na Krasu so se pretekli teden vršile strelne vaje v velikem obsegu. Strelnih vaj v tako velikem obsegu doslej ni imela nobena armada. Ostrega streljanja se je udeležilo 40 topov in 13.000 pušk. Pri tem se je zgodila smrtna nesreča. V petek popoldne je namreč pri sklepi vaji neka izstreljena krogla zadela ob kamen, odskočila in zadela v trebuh nadomestnega domobranskega rezervnika Ivana Kaiserja, doma od Slovenjega Gradca na Spodnjem Stajerskem. Revez, ki zapuša ženo s 6 nepreskrbljenimi otroci, je v petek zvečer umrl v ljubljanski bolnišnici. Krogla je zadela tudi enega stotnika, ki leži ranjen v Trstu.

Mariborski okraj.

Razstava. Prihodnjo nedeljo, dne 21. septembra, se vrši ob 11. uri v stolnem župnišču v Mariboru slovesna otvoritev paramentne razstave. Razstava traja do četrtega. Vsi dobrotniki in pospešitelji družbe „Vednega češčenja“ so prisrčno vabljeni!

Mariborski „Orel“ je imel v sredo, dne 10. t. m. svoj redni občni zbor. V iskrenih pozdravnih besedah je orisal naš g. predsednik dr. Karl Verstovšek telovadbo kot vzgojno sredstvo. Povdarjal je dejstvo, da se je mariborski „Orel“ lepo razvijal kljub raznim oviram in težkočam, kar vzbuja najlepše nade v bodočnost. Omenjal je zlasti razširjeni delokrog našega odseka z ozirom na osnivanje odseka „Orel“ in čete naraščanja, katero vprašanje bo rešila prva odborova seja. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da se je „Orel“ jako lepo razvijal. Nato je poročal br. blagajnik Fr. Žebot o odsekovem denarnem stanju. Spominjal se je velikodušnih dobrotnikov in rednih podpornih članov, ki se zavedajo velike važnosti mariborskega Orla. Sklenil je poročilo z željo, da bi nas tudi v bodoče, ko nas čaka še toliko dela, ne zapustila vrsta podpornikov. Po blagajnikovem poročilu je poročal br. načelnik Kores o telovadbi in udeležbi pri isti, ki je bila prav povoljna. Pri nati si deči volitvi so bili izvoljeni: za predsednika dr. Karl Verstovšek, podpredsednik Ferdo Leskovar, blagajnikom Fr. Žebot, njegovim nemest. br. Bendé, tajnik g. urednik Kemperle, njega namestnikom br. Tiatnik. Kot odbornika sta se izvolila še vlč. g. dr. M. Slavič in br. Stiper. Načelnikom je bil z vslikom izvoljen naš vrli dosedanji načelnik br. Kores, za podnačelnika pa br. Bendé. Voditeljski zbor sestavi prihodnjo odborovo seja. Z volitvijo se je zaključil dobrouspeli občni zbor. Predloge in načrt za bodoče delo v odseku je rešila prva odborova seja, ki je bila v sredo, dne 17. septembra.

m Krčevina-Lajtersperg. Slovenski razredi tukajšnje šole so zagrizenim Nemcem in nemškutarjem trn v peti. Radi bi spravili tako daleč, da bi slovensko šolo uničili. Te dni so si dovolili zopet nov drzen napad na našo šolo. Vrgli so jo iz dosedanjih prostorov ter so ji odkazali prostor v prizidku zadaj na dvorišču. Tam pa, kjer je bila leta in leta slovenska šola, so namestili nemško. In to so storili kar na tihem, da bi starše, ki so pripeljali dne 14., 15. in 16. t. m. svoje otroke k zapisovanju, premotili in jih zvodili v nemško šolo. Za slov.-nemško šolo se je namreč popisovalo v prostorih nove stavbe na dvorišču, za kar večina starišev ni vedela. K sreči je bila Kmečka Zveza po nekaterih stariših zadnji hip opozorjena ter je poslala v dnevi, ko se je popisovalo, na lice mesta več svojih ljudi, ki so starišem pojasnjevali, kam naj peljejo svoje otroke vpisovati. Načelnika na nemški šoli, Wernitznigga, ki je sin slovenskih starišev, a sedaj iz dobro znanih razlogov velik in hud Nemec, se je silno jezil nad slovensko stražo v Kokošinekovem drevoredu. Mož je kar pihal od jeze, ko je videl, da se njegova namera ni posrečila. Nahrulil je večkrat oni korajžni mladenki, ki sta navajali otroke v slovensko šolo, pretil na razne načine, poslal po župana Schäfferja in policaja, a vse ni nič pomagalo. Slovenska straža je ostala vstrajna do zadnjega in je tako rešila več desetih slovenskih otrok. Zelo odurno se je obnašal tudi župan Schäffer, ki je hotel kar prepoiti naši Slovenki, a ti dve se nista udali. Posebno nemško korajžje je kazal učitelj Valent, a vse mu ni nič pomagalo. Z Wernitzniggom sta se čez mero jezila, ko sta videla in spoznala, da jima vrli krčevinski in lajtersperški stariši nočejo za šulferajnske groše prodati svojih otrok. Naši vrli slovenski posestniki in viničarji v Krčevini in Lajterspergu so zopet javno povedali, da hočejo svojim otrokom dobro in jih pošljejo v slovensko šolo, kjer se tudi nemščine dovolj naučijo. Do 60 otrok se je vpisalo samo v I. razred slovenske šole, lani samo 49, torej smo zopet napredovali. Wernitzniggmu pa krepko povemo, da ga naša slovenska šola popolnoma nič ne briga; njemu, ki ne spoštuje svojega materinega jezika, nočemo zaupati svojih otrok!

m Sv. Križ nad Mariborom. Tudi v naši župnijski cerkvi smo obhajali slovesno 3dnevno v proslavo Konstantinovega jubileja, katero sta z veliko

gorečnostjo vodila čč. gg. Alojzij Kovačič, duhovnik salezijanske družbe iz Veržaja, in P. Emerih iz Maribora. Tudi to pot zopet so vrli Križevčani pokazali, da hočejo ostati stanoviti v zvestobi do sv. križa. — Zaključilo se je lepo slavlje v nedeljo, na god povišanja sv. križa, s teoforično procesijo, katere se je udeležila velikanska množica domačega ljudstva, kakor tudi ljubih sosedov od Sv. Duha, Kamnice, Sv. Jurja ob P. in Zg. Sv. Kungote. Ohrani nam dobri Bog trajnih sadov ginljive pobožnosti! — Pretečeno soboto smo ob mnogobrojni udeležbi spremili k zadnjemu počitku Elizabeto Pajtlar, mater predsednika tukajšnjega Bralnega društva, Jakoba Pajtlar, ki je doživela lepo starost 81 let. N. v m. p.!

m Rače. Nemila smrt nam je pokosila dne 7. septembra pridnega kmeta in veleposestnika Jožefa Zernko, starega 76 let. Mož je bil eden izmed najživahnijših živinorejcev; pri njem je bilo dobiti vsaki čas konja, vola, bika ali kravo, kakoršne si je kdo želel. Rajni je tudi hodil pred leti celo na Hrvaško in Ogrsko kupovat lepo živino. Kot skrben kmetovalec je svoj čas zvožil več sto vagonov krompirja v Zagreb in v Trst in ga tamkaj po dobri ceni prodajal. Bil pa je tudi marljiv delavec in si je precej prihranil za svoje otroke, kateri so zdaj vsi oženjeni in preskrbljeni. Ti so: Treza, omožena Gojčič, v Orehovi vasi, N. Lorber pri Sv. Petru, Marija Žigart v Mariboru, in sin Jožef Zernko na domačiji v Račah. Ljubi Bog pa naj podeli skrbnemu in blagemu očetu za ves njegov trud nebeško hrano, večni mir in pokoj!

m Podova. V četrtek, dne 11. t. m. zjutraj je po dolgotrajni 7mesečni bolezni umrla blaga mladenka Magdalena Gassenburger, stara 22 let. Pogreb se je vršil v soboto zjutraj. Spremljala so jo dekleta Marijine družbe. Se pred svojo smrtjo je izgovarjala seve le še tiho besede: Marija. — Hudo je trpela in Bog jo je rešil bolezni ter jo vzel k sebi. Bog naj ji da večni mir in živati nebeško veselje!

m Sv. Martin na Pohorju. Pri nas je umrl Jurij Koren, p. d. Letič, kmet in načelnik konkurenčnega odbora, ki je lani kupil nov lestenec za 1600 K in tudi letos že daroval 1000 K ter tako veliko pripomogel k prenovljenju domače župnijske cerkve. Veliki dobrotnik naše cerkve naj v miru počiva!

m Maribor. Prihodnjo nedeljo, dne 21. septembra ob 8. uri popoldne se vrši v Zadrugi Zvezi mesečni podučni shod Jugoslovanske Strojne Zveze. Govori g. dr. Veble iz Celja. Ob enem bo za mestno in okoliško skupno vplačevanje prispevkov. Pridite vsi člani in še prijelite svoje znanice seboj!

m Sv. Magdalena. V nedeljo, dne 21. septembra popoldne po večernicah se vrši mesečno zborovanje tukajšnje podružnice „Slovenske Straže“. Na dnevnem redu je: 1. Govor o važnosti katoliškega časopisa. 2. Vaja v narodnem petju na podlagi novoizdanega zvezka „Domoljubni pevec“. Na svidenje! Slovenci, pridite v obilnem številu!

m Sv. Jurij v Slov. gor. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 28. septembra pouden shod, in sicer po rani službi božji v gostilni Fr. Krajnc. Predaval bo g. Fr. Pirnat o živinogredarstvu. Sprejemala se bodo tudi naročila za umetni gnoj. Torej ste v obilnem številu povabljeni.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. (Zahvala). V imenu tukajšnjega bralnega in gospodarskega društva bodi tem potom izrečena srčna hvala vsem onim posestnikom od Sv. Lovrenca in Pušave, ki so za našo društveno dvorano blagotno darovali tako lepo število desk. Pri svojih prireditvah se jih hočemo vsak čas hvaležno spominjati. Pavlič J. tajnik.

m Sv. Martin pri Vurbergu. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. septembra po večernicah v stari šoli igro „Domen“. Pridite!

m Ruše. V nedeljo, 21. t. m. prirede naši vojaški novinci v prostorih g. Novaka veselico z zanimivimi in zabavnimi sporedom. Začetek ob 4. uri popoldne. Pridite prijatelji naših fantov.

m Ruška koča. Glede koncerta prihodnjo nedeljo javljamo, da se isti vrši pri vsakem, le količjak ugodnem vremenu. Če bo vreme prav neugodno, se vrši enkrat pozneje koncert v Nar. domu v Mariboru.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Najboljše sredstvo, da mladino v našem okraju otremo pogubnemu šnopsu in strupenemu vplivu nemškutarških časnikov, je pač, ako delamo na to, da se mladina prikloni našemu mladinskomu gibanju. To pa se zgodi le v onih hišah, kjer so naši časniki na razpolago. Vse preveč prepuščamo naš okraj časnikarskemu vplivu liberalnih časnikov. O bratje, bratje — prišel je čas! O bratje, bratje — kako je v vas? Zdaj zvezde ugodne vladajo, zdaj semena zlata padajo.

p Hajdin. Na vzvišeni ravni blizu cerkve se ponosno dviguje Društveni Dom, zgrajen s požrtvovalnostjo domačinov in vodstvom bivšega kaplana č. g. Sketa. V nedeljo, dne 14. t. m., smo ta dom slovesno otvorili. Po večernicah smo se podali pred slavalok, postavljen pred glavnim vhodom v društveno dvorano in po molitvi rožnega venca je mil. g. prošt ptujski, Josip Fleck, blagoslovil Društveni Dom. Nato smo se zbrali v dvorani. Slavnost je otvoril pevski zbor pod vodstvom g. Severa, ki nam je zapel pesem „Naš prapor“. Goste je nato v lepem govoru pozdravila mladenka Katja Pal. Mladina je predstavljala v splošno zadovoljnost igro: „Marijin otrok sem“. Slavnostni govornik dr. Hohnjec je govoril o pomenu in važnosti Društvenega Doma in izobrazil splohi. Nekdaj so naši pradedje pred Turki zidali trdnjave in tabore pri cerkvah, a naš današnji boj velja nemškutarstvu in liberalizmu. Novi dom boji dom katoliške izobrazbe, narodne zavesti in poštene zabave! Božji blagoslov naj spremlja naše delo! Mladenka Rezika Sketa iz Braslovč navdušuje nato mladino za vstop v bralna društva in mladinske zveze. Na splošno željo je nastopil še deželni in državni poslanec dr. Korošec, ki je povdarjal, da se Narodni Domovi, ki katerim je prispeval tudi kmet, kmetu zapirajo, zato si pa kmetje zidajo domove, kjer je prostor za krščansko slovensko ljudstvo. Nemškutarški in liberalni listi nimajo pristopa v te domove. Nato so se vrstile sloven-

ske pesmi, burka: „Junaki“ in razne druge vesele točke. Č. g. kaplanu Sketa, ki si je pridobil za Društveni Dom največ zaslug, se je izročila lepa diploma častnega članstva Bralnega društva. G. Sketa se je v iskrenih besedah zahvalil ter je izročil Društveni Dom cerkvi ter Hajdinčanom v last. G. Pal se je še zahvalil vsem gostom, posebej g. proštu in navzočim poslanecem. — Sedaj pa Hajdinčani, posebno mladina, le na vstrajno delo, bodi dika in ponos hajdinske župnije v vašem novem domu!

p Sv. Trojica v Haložah. Pri nas sta se vršila v nedeljo 2 shoda: Po rani sv. maši shod Kmečke Zveze, pred poznim opaviom pa shod Mladenčke Zveze. Na obeh zborovanjih je govoril državni in deželni poslanec dr. Korošec.

p Avstrijsko vinarsko društvo priredi dne 22. septembra na Osterbergerjevem posestvu v Domajni v Zg. Haložah praktičen pouk o razstreljevanju zemlje bodisi za rigoliranje vinogradov, kopanje drevesnih jam ali za rablanje zemlje v starih sadovnjakih in podiranje gozdnih dreves ter izkopavanje drevesnih štorov z novim „Dynamon I.“ imenovanim razstreljivom, ki je samoočebni tako brez vsake nevarnosti, da se razpošilja celo s pošto, vendar pa ima veliko večjo razstrelilno moč, kakor navadni smodnik. Ker je želeli, da bi si te, gotovo zelo zanimive in koristne poizkuse ogledali tudi naši kmečki posestniki, viničarji in delavci, zlasti iz Halož jih nujno vabimo k obilni udeležbi.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Na gostiji Mojzar — Loštrek je nevestin brat Anton nabral za „Slov. Stražo“ 6 K. Obilo sreče mladima poročencema, srčna zahvala vsem darovalcem!

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo, dne 28. septembra priredi Marijina družba in Mladenška zveza Konstantinovo slavnost. Ob pol 10. uri bo v spomin desetletnice Marijine družbe blagoslovljenje novih podob sv. Alojzija in sv. Neže, slovesna procesija v cerkev, pridiga, med sv. mašo skupno sv. obhajilo Marijine družbe in članov Mladen. zveze. Hitro po sv. opravi imamo Mlad. zveza slavnost na cerkvenem prostoru. Slavnostni govornik je vlč. g. dr. Hohnjec; nastopijo razni govorniki iz sosednjih župnij, sodeluje slavni pevski zbor od Sv. Tomaža. Mladenčiči, potrudite se v Lovrenčovo dolino. Prijazno vabi odbor.

p Ormož. V nedeljo, dne 21. septembra se vrši pri nas velika mladenška slavnost. Ob pol 10. uri sv. maša in pridiga. Pridiguje dr. Hohnjec. Po cerkvenem opravi bo na vrtu Ormoške posojilnice veliko zborovanje mladenčev okraja. Govorijo organizator slov. mladine dr. Hohnjec, poslanca Brenčič in Meško ter zastopniki raznih društev. Popoldne po večernicah bo ravnatom veselica in velika ljudska slavnost spojena z govori, deklamacijami, gledališko predstavo, petjem, srečelovom, telovadbo itd. Sodelujejo mladenke Dekliških zvez dekanjskega okrožja. Katoliški stariši, ki vam leži prihodnost Vaše mladine na srcu, udeležite se te slavnosti! Mladenčiči in mladenke, agitirajte za obilno udeležbo. Pokažimo, da se naše organizacije zavedajo naloge za obrambo in obstanek naše sv. vere in slov. narodnosti. Torej na veselo in mnogoštevilno svidenje v Ormožu vabi odbor Mladenških zvez dekanjskega okrožja.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Dne 6. t. m. poročila se je tukaj šivilja gđc. Olga Lah z g. Fr. Magdičem, najemnikom tukajšnjega tržkega mlina. Dne 7. t. m. se je vršila poroka gđc. Vekoslave Cimermanove, bivše članice Slovenskega pevskega društva v Ljutomeru, z g. R. Stegmüllerjem iz Gradca. Pevski zbor jima je ob poroki zapel primerno pesem kot častitko. Vrlo narodni-ma poročencema obilo sreče in blagoslova!

l Ljutomer. V ponedeljek, dne 15. t. m., izročili smo materi zemlji 76letno cvetličarko Marijo Nemeč, p. d. „Lukačka“. Pokojna je bila svoje dni, še izza dobe nepozabnega učitelja in organista g. Postružnika mnogo let izvrstna moč kot cerkvena pevka. Pa tudi pozneje je še rada popevala, zlasti pri ljudskem petju, dokler jo niso moči popolnoma zapustile. Kot cvetličarka je mnogo pripomogla v okrašenje naše cerkve, podružnic in kapelic. Opela je v celem 35 gg. primicantov ali novomašnikov z najboljšo zadovoljnostjo. Rajna je bila zelo priljubljena; to je pokazal pogreb, katerega se je udeležilo mnogo Marijinih družbenic in prijateljic. Voditelj družbe, preč. g. dekan Jurkovič, je ob odprtem grobu orisal v vznešenih besedah vzorno njeno življenje ter njene lepe lastnosti, ki so jo dičile, ter stavil tovarišicam za vzgled. Z eno besedo: pokojna je bila vrlo bogoljubnega življenja. Pevke-tovarišice so se poslovile od nje z lepo, v srce segajočo nagrobnico. Naj ti bo de zemljica lahka!

l Križevci. Našim trgovcem svetujemo, naj se pri nabavljanju in prodajanju vžigalic ozirajo bolj na mišljenje ogromne večine ljudstva, kakor pa na maloštevilne liberalčke. Sicer bomo tudi v tem oziru začeli izvajati načelo: „Svoji k svojim!“ Vsakdo izmed nas pa naj od trgovca, pri katerem kupuje, odločno zahteva „Stražine“ vžigalice „V korist obmejnim Slovincem“ ter zavrne vsake druge.

l Veržej. Posvečevanje kapele v salezijanskem eavodu „Marijanišče“ se je ob krasnem vremenu izvršilo prav slovesno dne 8. septembra. Od vseh strani je privrelo nešteto ljudstva. Ob 4. uri v nedeljo popoldne so se prevzvišeni knezoškof pripeljali na kolo-dvor v Bučevce, kjer jih je pričakoval g. dekan Jurkovič in pozdravil v imenu dekanije, župnik Weigl v imenu križevske župnije, ravnatelj zavoda, A. Gvadagnini, in predsednik društva „Marijanišče“, prof. Kovačič. Med potom od Bučevce do Veržaja so stali ob križih in kapelah slavoloki s primernimi napisi in mlaji ter je verno ljudstvo pričakovalo svojega nadpastirja. Sredi trga pred Marijinim kipom je bil pripravljen prostor za sprejem. Tu je pozdravil Prevzvišenega domači g. župnik, župan in stotnik tržke garde, nadučitelj Sprager, ter šolska mladež. V župnišču so se sveti ostanki, namenjeni za nove oltarje, položili v kelih in v slovesni procesiji prenesli v župnijsko cerkev, kjer so bile večernice. Potem je šla procesija s sv. ostanki v zavod, kjer je Prevzvišene-ga pozdravil ravnatelj zavoda z novinci in oratorijanci. Sv. ostanki so se položili v začasno kapelico in opravile pred njimi predpisane molitve. V mraku so zapeli domači peveci Prevzvišenemu podoknico. V ponedeljek točno ob 8. uri se je začelo posvečevanje kapele. Poldne je že odzvonilo, ko je bilo posvečevanje končano, na novo posvečenem oltarju so nato Prevzvi-

Seni opravili slovesno svetomašo. Med posvečevanjem kapele sta bili tudi na dvorišču pod milim nebom dve sveti maši. Bila je blizu 1 ura popoldne, ko so Prevzvišeni stopili na oder in nešteti množici govorili v srce segajoč govor. Marijino rojstvo je jutranja zarja krščanske vere, ki je zlasti vzdignila in posvetila vzgojo mladine. Marsikateremu očetu in materi se je porosilo oko. Slišali smo tudi prekmurske Slovence, kako so solznih oči blagorivali naše ljudi, češ: Blagor vam, ki imate tako vnetega škofa in jih lahko slišite v svoji domači besedi. — Z darovanjem in zahvalno pesmijo se je okrog 3. ure popoldne končala veličastna slovesnost, ki ostane v neizbrisnem spominu vsakemu udeležencu. Ob 5. uri so se Prevzvišeni vrnili na kolodvor v Bučevce.

1 Radgona. „Veselite le ne bo!“ Tako si šepetajo naši nemškutarji in se veselijo, da se bojimo, da jim ne pade srce v hlače, kakor pri nameravanem „Waldfestu“. Slišite, to je bilo drvenje po Poterni, ko se je izvedelo, da priredi naše Izobraževalno društvo veselico! Tisti gospod, ki imajo 2 becirkabika, od katerih pa je bil samo eden po milosti znanega debelega gospoda zadnjič v Radgoni premiran, so se nemirno zibali po cesti sem in tja, da jim je bila preozka, kakor huzarjem radgonske ulice. Z veliko težavo so zbrali okrog sebe svoje zveste in jih tako-le nagovorili: „Pjebje! Tisti prešestantni studentje, saj jih poznate, priredijo neko veselico v Žetincih. Kaj pa bi bilo, če bi mi naredili ravno isto nedeljo v mojem tali „Waldfest“?! Jaz dam vse! Pa tudi tisti gospod z Radgone, ki znajo tak dobro ljudi parati, so rekli, da to ne bi bilo po norci!“ Vsi so pritrdili z velikim veseljem, ker jim ni bilo treba ničesar dati, in hajd' na delo! Pa kako so delali?! Mislili smo, da bodo na vsak način priredili kaj pametnega in poštenega. Pa glejte! Ko je moralo naše Izobraževalno društvo vsled odpovedi prostorov preložiti veselico, jih je rešilo iz velike zadrege. Ker so namreč izprevideli, da ne morejo ničesar prirediti, so si očka becirkabizar mislili: „Zdaj veselice ne bo, pa tudi Waldfesta ne bo!“ Poklicali so takoj svoje verne ovce in njim tako-le govorili: „Haj! Pjebje! Rešeni smo! Veselice ne bo, pa tudi Waldfesta ne! Mi tak figo vkupr spravimo. Jaz ne dam tala, pa tudi dela nemo nič. Pa napravite sami, če morete!“ Tako se je razbil Waldfest, kar je popolnoma prav; kajti najbolje je označil to nameravano nemškutarsko slavnost član „Waldfesta-schußa“ v gostilni s sledečimi besedami: „A frisches Bier und an glotter Tonzbohn, sunz brauch' ma nix!“ A mi nismo spali, ampak smo si najeli prostore drugod, se pridno vadili za krasno Jurčič-Česnikovo igro: „Domen“ in agitirali za veselico. Zaradi tega pa je postalo vroče našim nemčurjem in so sli vprašati za svet vsenemškega generala v Radgoni. Potem so obhajali ubogo vdovo-krčmarico in ji grozili tako dolgo, da se jih je končno ustrašila in nam odpovedala prostore. Res, kavalirji so naši nemškutarji, pa naj reče kdo kar hoče! — Zgodilo se je, kakor so želeli, in veseli, da smo se bali, da jih zadene kap, so to sporočili svojemu generalu in mu iz hvaležnosti po vrsti poljubljali roke. Ristl, Koller, pa drugi gostilničarji pa trdijo, da celo leto niso naredili tako dobrega kšefta kakor takrat. Take židane volje so bili namreč naši nemčurji, da je marsikateri objemal in poljubljaval obcestni jarek, seveda iz same — ljubezni. Tako je torej prišlo, da nismo imeli veselice, pa tudi ne „Waldfesta“, a dovolj komedije.

1 Sv. Krž na Murskem polju. Naše bralno društvo vabi domačine in sosede na veliko Konstantinovo slavnost, ki jo priredi v nedeljo, dne 28. septembra na novem odru v Slomšekovi dvorani. Začetek takoj po večernicah. Na vspeh so lepe pevke in tamburaške točke, govor vlč. g. Stubeša o Konstantinovem jubileju, primerne deklaracije in zgodovinska igra „Sv. Just“, ki nam kaže preganjanje kristjanov pred Konstantinovým odlokom. Predno bodo nekateri izmed naših tamburašev odšli k vojakom, se še hočejo skupno s svojimi dosedanjimi tovariši pokazati na novem odru v obliki nekdanjih rimskih vojščakov. Z ozirom na novi oder se preplačila hvaležno sprejemajo. V nedeljo, dne 28. t. m. prihitite torej vsi v Slomškov dvorano!

Slovenjgraški okraj.

s Razbor pri Slovenjem Gradcu. Tukaj se je vršil dne 14. t. m. po sveti maši shod K. Z., na katerem je poročal poslanec dr. Verstovšek. Predsedoval je vrli kmet Pačnik. Po shodu se je vršila veselica Izobraževalnega društva z igro: „Pri zvitem rogu“. Poučen govor je imel dr. Verstovšek. Vrli razborski kmetje in mladeniči se dobro gibljejo.

s Turška vas pri Slovenjem Gradcu. Konstantinova slavnost se je pretečeno nedeljo prelepo izvršila. Slavnostni govor je imel profesor Vreže iz Maribora. Obširno poročilo prihodnjiki.

s Smartje pri Slov. Gradcu. Kat. bralno društvo ponovi na splošno zahtevo v nedeljo, dne 21. t. m. igro: „V tem znamenju boš zmagal“. Šte vabljeno!

s St. Janž na Vinski gori. V nedeljo, dne 28. t. m. priredi naše Izobraževalno društvo veselico. Na vspeh ste med drugimi dve igri ena za mladeniče in ena za dekleta in srečolov. Vabimo že danes na to prireditev.

s Velenje V nedeljo, dne 28. septembra zjutraj takoj po prvem sv. opravilu se vrši zborovanje Jugoslovanske Stokovne Zveze v Društvenem Domu Kmetje, rudarji, delavke, mladina, pridite vsi! Govornik bo prišel iz Ljubljane, ter mogoče tudi g. Žebot iz Maribora. Popoldne bo veselica, katero priredi J. S. Z. Pridite v obilnem številu.

s Smartje pri Velenju. Kam gremo v nedeljo, dne 28. avgusta? V Društveni Dom! Tam se bo predstavljala igra „Turški križ“, čegar snov je vzeta iz turških časov. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Najprvo govori govornik iz Ljubljane. Sodeluje tudi godba iz Pake. Po predstavi ljudska veselica. Sosednja društva, pridite!

s Ribnica nad Mariborom. V nedeljo, dne 21. septembra se vrši po večernicah v kaplaniji shod Mladenice in Dekliške zveze. Govori g. nadrevizor Vladimir Pušenjak. Mladenice in dekleta, pa tudi stariši ter mladinska društva drugih župnij prisrčno vabi k obilni udeležbi odbor Kmečkega bralnega društva v Ribnici.

Konjiški okraj.

k Konjice. Pri dekliškem zborovanju (na malo Gospojnico) dne 8. septembra se je v treznostni odsek vpisalo 8 deklet v I. stopinjo in 36 v II. stopinjo. Lepo je to in hvale vredno, ali še bolj potrebno bi bilo, da bi se to gibanje proti zlorabi alkohola začelo pri moških in tistih fantih, ki že med 10. sv. mašo po gostilnah in šnopsarijah popevajo ter se še-le zvečer zibljejo proti domu. — Po 24 ur zapora in nekaj globe so dobili neki neredni fantje iz Vešeneka in eden iz Prihove, ki so 31. avgusta pri belem dnevu brez vzroka napadli poštenega, iz cerkve se vračajočega fanta Franca Pouh.

k Konjice. Nova cesta iz Konjic v Oplotnico je sedaj vendar že enkrat gotova. Izpeljana je tako, kakor bi jo bil meril kak pijanček, kajti dala bi se bila izpeljati veliko bolj naravnost, kar bi bilo tudi veliko bližje. Koliko stane ta cesta, vedo samo gospodje pri okrajnem zastopu, mi davkoplačevalci pa ne. Delali so jo namreč skoro tako dolgo, kot Noe svojo barko. Ker pa vozniki nočejo te težo voziti po tej cesti, ker priprega preveč stane, pa plača okrajni zastop vsakemu 2 K, kateri po njej pelje teže. Davkoplačevalci le tako naprej, volite pri občinah in okrajnih zastopih samo nemškutarje in njihove podrepnike, kajti potem bo prišel konjiški okraj z davki in dolgovi na najvišjo stopinjo.

k Konjice. Cerkveno slavlje Konstantinovega jubileja se je prav lepo dovršilo s slovesno procesijo v nedeljo (14. sept.) popoldne, pri kateri je bila naravnost velikanska udeležba. V procesiji smo opazili svitlo knežinjo Windischgrätz s princi in princeznjami ter več odličnih gospoj in gospodov iz trga.

k Konjice. Hvalevredno se opaza, da se prirodnosti in umetnostni čut goji s pridnim negovanjem vrtnih in posodnih cvetlic. Okoličanke tekmujejo s tržankami; bujna okna, bujnopestre vrtno grede te povsod pozdravljajo. To je vidno znamenje, da so tam doma ljudje, recimo dekleta, ki so res blagega srca. Konjičanke, le imejte in napravljajte veliko nedolžnega vžitka ob pestrocvetočih bujno duhtečih lepih cvetkah!

Celjski okraj.

c Celje. Pretečeno nedeljo se je Marijina cerkev zopet otvorila za božjo službo. Cerkev je okusno preslikana in prenovljena ter napravi na opazovalca prav ugoden utis. Po večmesečnem presledku se je nedeljo prvič v njej opravila sv. daritev, katero je ob veliki asistenci daroval m. g. opat Ogradi. Nekdanji pridigar pri tej cerkvi profesor dr. Hohnjec je imel cerkveni govor, v katerem je razpravljal pomen letošnjega Konstantinovega jubileja za katoliško cerkev in evropsko kulturo ter s prisrčnimi besedami vnmel k zvestobi do Kristusa in katoliške cerkve in do Marije, ki je mati katoliške cerkve, pa tudi posameznega kristjana. Ob tej priliki je tudi prvič nastopil novi cerkveni zbor, ki je pod spretnim Richterjevim vodstvom pel prav dobro. Naj bi nadaljeval tako dobro, kakor je začel!

c Celje. Slovenski trgovci in obrtniki so si ustanovili svoj lasten denarni zavod, ki se zove „Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju“.

c Zalec. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. septembra, gledališko predstavo s petjem v prostorih g. Nidorferja v Vrbjih. Ena igra bo šaljiva, ena pa resne vsebine. Začetek ob 4. uri. Predstava se vrši ob vsakem vremenu.

c Vransko. Umrla je na Vologu vrla mladenka Antonija Grabner v najlepši dobi, stara komaj 18 let. Na njeni sedmini so vrli pogrebi njeni spomin na tak način počastili, da so darovali za Slovensko Stražo 3 K. Naj bi jih po vseh sedminah posnemali.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Za seboj imamo lepo slavnost jubileja Konstantinovega pri g. Jože Simončiču na Proseniškem. Ob prav ugodnem vremenu se je zbrala velika množica pod košatimi kostanji. Gospod slavnostni govornik (hvala mu), dijaki tamburaši in dekleta igralke so občinstvo v poln, meri zadovoljile. Zdaj je postalo jasno; vsakoletna prireditev na tem mestu bodi za društvo pravilo. Saj oder je tukaj, torej ni ovire.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo, dne 7. septembra, je priredilo naše protialkoholno društvo „Sveta vojska“ velezanimivo poučno zborovanje, katerega se je udeležilo nad 200 ljudi, starišev in mladine. V imenu društva je govorila pozdravne besede mladenka Marija Drogenik. Nato je v izredno krasnem govoru navduševala učiteljica Antonija Stupca iz Maribora vse zbrane za trezno življenje. Pojasnila je zlasti veliko škodo uživanja alkoholnih pijač za nežne otročice in polagala staršem na srce, naj otrokom ne v zibelki, ne šolarjem, ne dajejo alkoholnih pijač, zlasti ne nesrečnega čaja, kateremu naši ljudje primešajo velike množine spirita. Govornica je povdarjala, kako potrebno je, da se v tej sveti vojski vsi nekateri popolnoma odpovedo vživanju alkoholnih pijač, da dokažejo, da je mogoče prav lahko živeti in delati brez alkohola in da s svojo zdržnostjo vsaj nekoliko zadostujejo za drugih nezmernost. S pretresljivim vzgledom je ganila vse priužjoče. Končno je pozvala zbrane, naj se oglase nekateri za abstinenco, ki je v boju zoper pijančevanje potrebna. Takoj sta se oglasila en mladenič in ena mladenka, ki sta oba podpisala obveznico za I. stopinjo. Lep uspeh poučnega zbora! Vrli prvoboritelji za treznost našega

ljudstva, za prelepi poučni govor iskrena zahvala! Naj prepričevalne besede rode mnogo sadu zlasti pri naših materah, da ne bodo več v bodoče zastrupljale otrok z alkoholom. Naše društvo ima sedaj 69 zmernikov in 2 abstinenta. Želim, da pristopi še veliko novih udov. Naj raste naša vojska proti grdemu pijančevanju, zlasti še žganjepitju!

c Sv. Mihael nad Laškim. Kn.-šk. nadžupnijski urad na Laškem naznanja vsem častilec sv. nadangela Mihaela, da se vrši letošnji cerkveni shod pri sv. Mihaelu v nedeljo, dne 28. septembra. Ravno letošnji, od sv. Očeta zaukazani Konstantinov jubilej je v prav tesni zvezi s češčenjem sv. nadangela Mihaela. Z ozirom na letošnji Konstantinov jubilej je kn.-šk. nadžupnijski urad na Laškem zraven nadžupnijske cerkve proglasil cerkev sv. Mihaela nad Laškim za jubilejno cerkev, kamor se je vršila prva jubilejna procesija na praznik povišanja Sv. Križa. Sv. Oče Pij X. so romarsko cerkev sv. Mihaela nad Laškim odlikovali s tem, da so podelili popoln odpustek vsem, ki na god sv. Mihaela ali na glavnem shodu prejmejo sv. zakramente in v cerkvi sv. Mihaela molijo po namenu sv. Očeta. — M. S.

c Iz laškega okraja. V sredo, dne 3. septembra, se je vršila v Laškem razstava goveje živine in svinj. Dasiravno se je prignalo veliko in lepe živine, vendar bi lahko imeli še lepšo živino, kakor je rekel g. Jelovšek, če živinorejci ne bi pripuščali premlade živine. Bilo je razdeljenih več daril. Prvo darilo je dobil g. Miha Hrastnik, posestnik v Zagočah pri Laškem, drugo pa Anton Lapornik, posestnik v St. Lenar u. Oba sta pristaša naše stranke.

c Petrovče. Ze dolgo goji mladina srčno željo, priti v Petrovče, da bi se tam na Marijinem srecu navdušila za vzvišene vzore srečnega mladostnega življenja. Zato pridite vsi mladeniči in vse mladenke Savinjske doline in sosednjih krajev zadnjo nedeljo t. m. to je 28. septembra v Petrovče, posebno še tisti, ki se jim ni bilo mogoče udeležiti katoliškega shoda v Ljubljani. Vspored: 1. Ob 9. uri uri dopolne pridiga in slovesna sv. maša. 2. Zborovanje v Društvenem Domu. Govorniki in govornice Orlov in Zveze dobro došli. 3. Po večernicah ob 2. uri vrtna veselica s prav živim programom. Pevski zbori dobrodošli!

c Vojnik. Naše slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 28. t. m. v prostorih g. župana Vrečko Konstantinovo slavnost. Na vspeh je petje, slavnostni govor in dve šaloigri „Pri gospodi“ in „Boj za doto“. Prijatelji poštene zabave prisrčno povabljeni!

c Gornja Ponikva. Bralno in pevsko društvo priredi dne 21. septembra popoldne po večernicah igri: „Marijin otrok sem“ in „Sinovo maščevanje“.

c Polzela. Naše Kat. Bralno društvo, ki je več let prečel mirovalo, se je začelo v zadnjem času živahno gibati. Mladina pridno povprašuje po novih knjigah. Da bo pa mogoče večje število dobrih knjig nabaviti, priredi društvo, dne 21. septembra ob 3. uri popoldne pri g. Cimpermanu veselico, katere čist dobiček je namenjen v društvene namene. Polzelani! Smatrajte te vrstice kot vabilo in udeležite se v mnogobrojnem številu veselice v prid našega društva, katero je namenje v duševni napredek nas vseh.

c Frankolovo. Tukajšnje Izobraževalno društvo in Mladenška Zveza priredita v nedeljo, dne 21. septembra po večernicah dve igri „Pravica se je izkazala“ in šaljivi prizor „Junaki“. Nastopi tudi pevski zbor. Vstopnina: prvi sedež 1 K, drugi sedež 50 vin., in stojišče 20 v. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

c Zilika. V nedeljo, dne 21. septembra ob 8. uri popoldne se vrši v prostorih našega Izobraževalnega društva (stara šola) shod Slov. Kmečke Zveze. Govoril bo deželnega glavarja namestnik in dr. poslanec g. dr. Franc Jankovič. Volilci, možje in mladeniči, pridite iz doma in sosednjih župnij v velikem številu.

Brežiški okraj.

b Brežice. Nek uzmovič je začetkom t. m. na koru mestne farne cerkve pokradel veliko not za petje in orgle. Kmalu nato jih je tudi v Krškem mnogo zmanjkalo.

b Zakot pri Brežicah. Dozdaj so se vsi pošteti ljudje — in tudi že v Vašem listu — zgražali nad vedno muziko in plesarjenjem v nemškem „puštajnu“ vsako nedeljo in praznik. Zdaj pa je tudi novi gostilničar v Narodnem Domu na isti ostudni način začel vabiti goste k sebi. Od ranega jutra, še med službo božjo, ti hrešči harmonika v uho, če prideš mimo. Mislim, da posojilnici sami mora biti do tega, da gostilna v Narodnem Domu ostane na dobrem glasu!

b Dobova. Konstantinova jubilejna slavnost se je kaj lepo vršila. Začetek iste je bila 3dnevica, katere so se farani mnogoštevilno in z veseljem udeleževali. V nedeljo, dne 14. t. m., pa smo obhajali praznik patrona naše župnije, „Ime Marije“, in 25letnico mašništva vlč. g. dr. Antona Medved — jubilanta. Z godbo in v spremstvu 7 duhovnikov, mnogobrojnega ljudstva, deklic-šolaric v belih oblačilih, izmed katerih je 10letga Tončka Lubšna iz Gaberja v imenu župnije in vseh romarjev jubilanta ganljivo nazdravila in mu v znak ljubezni in hvaležnosti podarila šopek pomenljivih cvetlic, se je on podal v cerkev pred oltar, od koder je bila jubilejna procesija s sv. Rešnjim Telesom. Pred prvim sv. evangelijem je bila blagoslovljena Marijina kapelica, katero je na lastne stroške postavil posestnik Janez Smrekar iz Vel. Obrže. V pridigi je jubilent po pričevanju cerkvene in svetne zgodovine dokazal, da je Marija mogočna mati in varuhinja sv. katoliške cerkve in ponosnih kristjanov. Pretresljivo se je potem zahvaljeval za „njemu“ podeljene velike milosti ter sebe in vse verne izročeval njenemu varstvu. Njegov glas se je razlegal kakor glas zvona, so djali poslušalci. Naj se zgodi, kar srčno želijo vsi: Prečastiti jubilent doživi zdrav in srečen še zlato sveto mašo!

b Rajhenburg. Pred kratkim je pičil gad v vinogradu posestnika Strnada v Stolovniku. Moral je takoj v bolnišnico, kjer se je posrečilo zdravniku, oteti mu življenje.

b Planina. Jožef Pinter, gostilničar in mesar na Planini, se očitno hvali, da je naročen na „Stajerca“, kakor njegov kramarski sosed. Tudi je že nekaterim odjemalcem meso v to smrdljivo kunjavo zvil. Okoličani pravijo, da tako ne bo šlo naprej.

12 vinarjev za 2 delavni uri

je gotovo malo. Zakaj torej odlašate se dalje in si ne kupite za poskušnjo 12 vin. zavoj pralnega izvlečka „Ženska hvala“? Če namočite z njim perilo čez noč, si prihranite nekaj ur dela, kajti: Če je „Ženska hvala“ nesnago temeljito razkrojila, odide s toplo vodo in Schichtovim milom sama od sebe iz perila.

b Dobje pri Planini. Nepopisno veselje je v župniji povzročila novica, da v kratkem dobimo g. kaplana. Hvala Bogu! Sedaj so zavezani hudobni jeziki, ki so našega neumorno delavnega župnika opravljali doma in v liberalnih časopisih, da si je za-se zidal novo poslopje. In tudi planinskemu policaju se ne bo več treba v „Narodnem Listu“ pritoževati, da hodijo dobska dekleta na Planino njegove angelsko-čiste mladence in sramežljive zakonske može zapeljevat. Bog daj prvemu g. kaplanu prav dolgega obstanka pri nas!

b Posavski mladeniči! V nedeljo, dne 21. t. m., pridite od vseh strani v velikih skupinah na svoj mladeniški shod v Brežice! Ob 10. uri je v farni cerkvi služba božja, ob 12. uri v Narodnem Domu mladeniško zborovanje s poučnimi in navdušenimi govori; po večernicah pa si lahko ogledate igro: „Tri sestre“. Fantje, na vas gleda domovina, postavite se in pokažite, da se resno pripravljate na delo v življenju!

b Sv. Peter pod Sv. Gorami. Na rožnovensko nedeljo, dne 5. oktobra bo na sv. Gorah veliko dekliško slavlje. Slovesno se bo upeljala nova Marijina družba pri Sv. Petru. Po cerkveni slavnosti bo dekliško zborovanje Prigovuje in na shodu govori dr. Hohnjec. Članice Marijinih družb, Dekliških zvez in sploh slovenska krščanska dekleta iz sosednjih župnij, pridite v obilnem številu!

Listnica uredništva.

Hum pri Ormožu: Dobili prepozno. Deloma izročili „Straži“. — Šmartin pri Slov. Gradcu: Ker preobloženi z rokopišom, odložili za prihodnjic. — Breg pri Ptuj: Hvala za izborni poročilo. A tokrat že ni prostora. — Bovec na Goriškem: Poročajte raje „Novemu Času“ on je na Goriškem to, kar na Štajerskem „Slov. Gospodar“. — Brezno: Prisrčna hvala. Pride. — Goranjigrad, Sv. Anton v Slov. gor., Sv. Jurij, Ormož, Razbor, Sv. Benedikt, Križevci, Rožički vrh: Prihodnjic.

Vprašanja in ponudbe.

Na prodaj ima Blaž Tovšak, posestnik v Št. Ilju pod Turjakom, pošta Mislina več glav lepe goveje živine, različne starosti in velikosti, čista marijadvorska pasma.

Več vagonov goveje živine, plemene, za pitanje in pitane, kupi po dnevnih dunajskih cenah „Splošna avstrijska družba za vnovčenje živine“, Dunaj VIII. okraj, Lamngasse št. 4. Ta družba kupi tudi tri vagone sladke sene. Naznani se naj cena, franko Maribor, ali pa kak druga železniška postaja. Osrednja zadruga.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 11. septemb. 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, toleti 92—110 kron (izjemoma 114 kron), poltolsti 76—90 kron; suhi od 68—74 kron; voli za pitane od — do — K; klavne krave, tolste od 68—82, poltolste od 48—66, suhe od 40—46, biki od 66—88, dojne krave od 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 68 do 86 kron. Kupčija slaba, cene večinoma nespremenjene.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1:10, K 1:36; teleta Ia (izjemoma cena od K 1:36 do K 1:40); mlade svinje od K 1:66 do K 1:64; nemške pitanske svinje od K 1:44 do K 1:50; ogrske pitanske svinje Ia od K 1:48 do K 1:50; ogrske pitanske svinje IIa od K 1:40 do K 1:46; mesne svinje od K 1:48 do K 1:60; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K 1:48 do K 1:52; ovce od K —80 do K —86; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija slaba, cene nespremenjene.

Hamburg-Amerika
Linie

Generalna agentura za Štajersko

Murplatz 3 **Gradec** Murplatz 3
Najhitrejša zveza Gradec—New-York v 8 dneh. 4 parniški razr.

Izvrstna hrana, oskrba in postrežba.
Tedensko 3—4 vožnje iz Hamburga.

Prihodnji parniki:

»Viktoria Luise« 25. septembra, »President Lincoln« 27. septembra, »Cleveland« 30. septembra, »Imperator« 1. oktobra, »Graf Waldersee« 4. oktobra, »Amerika« 9. oktobra, »Cincinnati« 10. oktobra, »Patricia« 11. oktobra.

Priporočam! Za jesen in zimo svojo veliko novo zalogo blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstne barhente, odeje, velike robe, jegrove srajce itd., se radi ogromnega nakupa blaga po jako znižanih cenah prodaja.

Redka priložnost! 1000 komadov flanelnih odej, široke 120 cm, dolge 180 cm za K 1:50 se dobijo dokler so v zalogi.

Pričakuje obilnega obiska se zabeležim

Jožef Ullaga :: Maribor,

Tegethofova cesta št. 21.

1100

Kupim hišo, primerno za gostilno in mesarijo, blizu ceste, na kakem dobrem prometnem kraju. Zraven je lahko še go-podarsko poslopje, hlev in nekoliko travnika ali vrta. Ponudbe s ceno prosim na naslov: Pirc Anton, ml. v Ravniku št. 3 p. Krško na Kranjskem. 1116

Izjava. Podpisana preklečem in obžalujem, ker sem žalila gosp. Janeza Vertiča, kmeta v Zg. Senarski, radi meje pri travniku in se mu zahvalujem, da me ni tožil. Marija Zver, posestnica v Gornji Senarski pri Sv. Trojici v Slov. gor. 1117

Novi bencin-motorji

tudi taki, ki so že bili v rabi, zelo priročni domači mlinci se zelo po ceni oddajo. Sprejemem vsa popravila in nova naročila. Karol Sinkovič, ključavničar, Maribor, grad. 1118

Kuharica, ki zna dobro gospodariti in opravljati vsa kmetijska dela, se sprejme v župnišče z malim gospodarstvom. Natančne ponudbe z zahtovo plače naj se pošljejo na upravnništvo Slov. Gospodarja v Mariboru. 1122

Lovski pes, srednje velikosti, bel s svetlo rjavimi lisami, „hektor“ se je zatekel. Kdor ga najde, naj ga odda proti nagradi Franu Stupica, c. kr. notarju v Št. Lenartu v Slov. gor. 1121

Krojaški pomočnik, mlad, se sprejme pri F. Körner, Pobrežje št. 37 pri Mariboru. 1120

Učenca sprejme takoj g. Černeck, pekovski mojster, Maribor, Tržaška cesta 11. 1119

HENRIK MATIČ

--- CELJE ---

Kolodvorska ul. 7

priporoča svojo obilno in vedno svežo zalogo špecijskega blaga

posebno kave

od najcenejše do najfinije vrste, vedno sveže žgane, ter po znižanih cenah od svetovnoznane trdke kave in čaja

JULIJ MEINL
DUNAJ. 851

Priporoča se neva gostilna par minut od cerkve sv. Martina pri Vurbergu, z verando, lepim vrtom in kegljiščem. Za dobro postrežbo je preskrbljeno: sveže Götzevo pivo, naravno vino, topla in mrzla kuhinja. Za obilno udeležbo se priporoča Jožef Berlinger.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik oenik brezplačno.

(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6:50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9:50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13—
Ploščnate ure iz kovine	6—
Srebrni pancir-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoč	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Viseče stenske ure na nihala	10:50
Kuhinjske ure	2:40
Budilke	3—
Budilke z dvojnimi zvoncem	8:50

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlat in srebrnine.

Deklica, pripravna za vsako domače delo, se takoj sprejme pri g. Fani Krenzvi, hišni posestnici na Bregu pri Ptuj. 1107

Za stalno, dobro službo se išče 14—15 let staro dekle brez staršev. Naslov: H. Postel, restavracija na kolodvoru v Bistrici nad Mariborom. 1110

Na prodaj 2 nova mesarska voza in eno novi „Plato“-voz, pri J. Kokot, Maribor, Koroška cesta št. 84. 1105

Dva mala dijaka sprejme po ceni S. Ulčar, narodni brivec v Mariboru, Koroška ulica. 1104

Ženitna ponudba.

Priženil bi se rad na kakšno posestvo ali gostilno vдовec srednje starosti z lepim posestvom, za katerega dobi čez 4000 kron. Pripravljen bi tudi bil vzeti v najem gostilno. Ponudbe na upravnništvo Slov. Gospodarja pod „Slovenec“ št. 1113.

Lepo posestvo, eno uro vožnje od Maribora, približno 93 oralo zelo dobrega rodovitnega zemljišča, okoli zlahtnega sadnega drevja, se lahko do 16 glav živine redi, za 4000 K vse vrste mehkega in trdega lesa za posekat, stanovanje novo zidana hiša in gospodarsko poslopje, vse z opako krito. Zraven vinograd z viničarskim stanovanjem in stiskalnico, je z vsem bogatim, ležecim in stoječim fundus instructus, se po zelo nizki ceni proda za 20.000 kron. Vpraša se pri g. Gaube Juriju, trgovcu pri Sv. Jurju ob Pesnici, p. Zg. Sv. Kungota. Prekupi izključeni. 1115

Razpošiljalna in zaloga dalmatinskih vin J. Matkovič :: Celje

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria-mazilo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodičice z garancijskim pismom eno krono. 224 „Kemeny, Kašau“ I. poštni predal 12/76 (Ogrsko).

Loterijske številke.
Trst 10. septembra 1913 63 18 28 19 65
Dunaj 13. septembra 86 2 44 83 49

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravništvo samotistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Štefan Kaufman

trgovina z železnino v Radgoni

priporoča najboljšo ocelne, kose in srpe, pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

Maksimilijan Poberaj

mestni zidarski mojster Maribor, Tegetthofpl. 3 se priporoča za vsa stavbena dela nova in stara, strešno kritje, betonska dela, izdelavo načrtov in proračunov. Vse točno in po nizkih cenah.

Vešče in poljudno spisana knjiga „Konserviranje sadja in vsakojake povrtnine za domačo uporabo“ je ravno izšla v tretji, povečani izdaji. Cena 1 K, s poštnino 10 v. več. Dobi se pri Jos. Zupanc, dež. vinarski instruktor v Ptuj. 894

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecijsko blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojdite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Priden učenec iz dobre hiše in z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga pri g. Ivanu Traun, trgovcu, Ptujška gora. Prednost imajo in na krajšo učno dobo tisti, kateri imajo kako gimnazijo ali realko, ali pa tisti, kateri so se že kje učili. 1033

Kupci posestev pozor! Na prodaj imam posebno dobičkonosno posestvo z 21 orali, kjer je mnogo jako lepega sadnega drevja, tri četrt orala novo nasajenega vinograde, gozd, njive, umetni travniki vse v lepem razmerju ter se celo posestvo skupaj drži. Na posestvu so novi vzorni hlevi, za katere se je dobila državna premija v lepem znesku. Goveji hlev je za 11 glav, svinjak pa za 30 svinj. Cena je primerno nizka in jako ugodni plačilni pogoji. Posestvo leži pol ure od Sv. Ane na Krembergu, deset minut od okrajne ceste v občini Ledinec. Več se izve pri Francu Kurnik, posestniku pri Sv. Trojici v Slov. gorici, ali pa pri omenjenem kraju v Ledinecu. 1060

Lepo posestvo na prodaj: od 5000 kron naprej do 30.000 kron, kakšno kdor želi. Oglasiti se je pri Matiju Lizek, Kamnica št. 16 pri Mariboru. 8

Učenec, priden in čvrst ter zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj v trgovino Ignaca Sitar, Toplice, Dolenjsko. 1045

Dva dijaka malo iz mesta ven v celo oskrbo po nizki ceni sprejme poštna slovenska obitelj. Vpraša se pri g. Andreju Strnad, Rošpah pri Mariboru h. št. 210. Nova hiša. 1079

Majster s 3—4 odraslimi delavskimi močmi, ki razumejo poljsko delo, se sprejme s 1. novembrom. Vpraša se pri Oto Švaršnik, Majšperg, p. Črna gora pri Ptuj. 1066

Priden konjski hlapec

se takoj sprejme za mesečno plačo 16 K pri Janezu Toplak, Juršinci pri Ptuj. 1083

Na prodaj je hiša z hlevi, 10 minut od cerkve in šole, 15 minut od železniške postaje, za ceno in potokom, hiša ima več sob, kuhinjo in klet, zraven spadajo nji-ve, travnik, vinograd, letošnja trgatve, preša, vinska posoda, hišna oprava; v hiši je bila več let gostilna. Naslov: Poštno ležeče, Poljčane št. 15. 1080

Krojaški učenec se takoj sprejme pri Jos. Folgerju, krojaškem mojstru v Mariboru, Koroška cesta 19. 1084

Učenec se sprejme pri g. Klokočevnik, pek. mojster v Mariboru, Meljska ulica 25. 1094

Želim kupiti staro rabljeno Motor-kolo. Naslov po številko 1052 na upravništvo.

Jabolčnica

izborna dobra domača se nadomesti v sedanji veliki stiski najboljšo z popolnoma naravnim sredstvom „Muskatin“.

Muskatin

je zlahtni naravni preparat za napravo dobre domače pijače.

Iz Muskatina nareta pijača daje moč poživiti in krepiča živce.

Muskatin

se vsak dan po pošti in vlaku po povzetju pošilja. Iz Muskatina narejena pijača stane liter

Muskatin

4—5 vinarjev. 937

Muskatin

se dobi samo v glavni zalogi Iv. Andraschitz, Maribor, Koroška ulica.

Posestvo z mlinom in žago

v neki veliki župniji blizu Celja, kraj z mnogimi gozdovi, zraven železnice, mnogo sadnega drevja, lepa hiša, mlin s tremi tečajji, velik hlev in gospodarsko poslopje, mlin in žaga imata mnogo dela (na teden eden do 2 vagona). Cena 22.000 kron. Ugodni plačilni pogoji. Pojasnila daje brezplačno uprava „Realitäten-Markt“ Gradec, Hammerlinggasse 6 (2978). 1101

Priden in krepek učenec se takoj sprejme proti mesečnemu plačilu pri Janezu Böhm, umetni mlin v Framu. 1103

Na prodaj je gostilna in mesarija na Sp. Štajerskem v sredini mesta, zraven okrajne sodnije, okraj. glavarstva, farne cerkve, sejmškega prostora in zraven železniške postaje. Hiša je enonadstropna, mšnica, ledenica, živinski hlev, vrt in nekaj zemljišča. V gostilniških prostorih je tudi električna razsvetljava. Piva se stoji na leto 1300—1500 sodčkov, vina pa 50—60 polovnjakov, v mesnici se kolje vsak teden po dva vola. Proda se vse, kar leži in stoji. Naslov v upravništvu Slov. Gosp. pod št. 1106

Učenec iz dobre hiše z dobrim spričevalom zmožen tudi nemškega jezika se takoj sprejme v trgovini Jos. Senica, Domžale, Kranjsko. 1108